

Bæredygtigt Fiskeri

J.nr. 2022-7730

Ref. LENSCH

Den 22. marts 2022

Notat om høring over udkast til bekendtgørelse om forbud mod fiskeri af ål i saltvand 2023-2024

Udkast til bekendtgørelse om forbud mod erhvervsmæssigt fiskeri af ål i saltvand fra den 1. oktober 2023 til og med den 31. marts 2024 (lukkeperiode) samt forbud mod rekreativt fiskeri af ål i 2023 har været i offentlig høring i perioden fra den 15. februar til og med den 14. marts 2023. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har modtaget høringsvar fra:

- Danmarks Fiskeriforening PO
- Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO
- Dansk Amatørfiskerforening
- Danmarks Naturfredningsforening
- WWF Verdensnaturfonden
- Erhvervsfisker Jens Henriksen
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Hals

Danmarks Fiskeriforening Producentorganisation (DFPO) bemærker, at da der ikke er bedre muligheder, anbefaler DFPO den foreslåede lukkeperiode. Samtidig foreslås, at der meget hurtigt igangsættes både en oplægnings- og ophugningsordning af hensyn til de berørte fiskere, der vil være afskåret fra at fiske ål.

DFPO anmoder om, at fritidsfiskeriet bliver underlagt mindst samme regler med fangståbninger i redskaberne, som erhvervsfiskerne, bl.a. af kontrolhensyn.

Det er DFPO's håb, at der i løbet af 2023 kan findes en regulering, som tillader et fortsat erhvervsmæssigt fiskeri efter ål. Der peges på en klar fremgang i fangstraterne og DFPO mener, at alle de tiltag, som erhvervet allerede har gennemført i samarbejde med myndighederne, har været medvirkende til, at udviklingen er vendt.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri Producentorganisation (FSK-PO) er ærgerlig over udfaldet af EU's beslutning om lukkeperioden, som for mange fiskere vil medføre en de facto og økonomisk lukning af erhvervsfiskeriet af ål i 2023. Fiskeriet efter ål udføres med traditionelle danske ruse- og bundgarnsredskaber. Hvis ålefiskeriet ophører er der risiko for, at disse skånsomme redskaber også vil udgå fra det danske erhvervsfiskeri.

FSK-PO finder det vigtigt at prioritere løsninger, der tillader et fremtidigt erhvervsmæssigt ålefiskeri, og at der findes en værdig vej ud for de fiskere, som ikke længere ønsker at fiske. FSK-PO ser frem til at drøfte den fremtidige forvaltning af ålefiskeriet.

Med hensyn til rekreativt ålefiskeri undrer det FSK-PO, at der ikke foreslås indført et forbud mod anvendelse af ruser, eller i det mindste samme regler som for erhvervsfiskerne med fangståbninger i ruser til fiskeri af andet end ål. Det er FSK-PO's forventning, at der sammen med forbuddet mod rekreativt fiskeri af ål også vil blive gennemført et forøget kontroltryk, der skal sikre, at forbuddet overholdes.

Erhvervsfisker Jens Henriksen gør opmærksom på ubalancen mellem erhvervsfiskere og rekreative fiskere, idet erhvervsfiskere skal forsyne deres redskaber til andet end ål med flugståbninger, mens der i forslaget ikke stilles samme krav til rekreative fiskere. Erhvervsfiskerne mister deres økonomiske indtægt ved de nye regler. Der bør derfor stilles samme krav til de rekreative fiskere eller helt forbyde rekreative fiskere at fiske med ruser. Jens Henriksen mener, at forslaget resulterer i et ureguleret og svært kontrollerbart fiskeri.

Hertil bemærker Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at der for fritidsfiskere som noget nyt er indført et forbud mod rekreativt fiskeri af ål i 2023 i TAC kvoteforordningen¹. Med henblik på implementering indføres et forbud mod ilandbringning og opbevaring af ål - og hvis ål fanges i rekreativt fiskeri, skal disse straks genudsættes. For fritidsfiskerne er der fortsat et forbud mod at anvende ruser fra den 10. maj til og med den 31. juli, hvilket er fastsat i det generelle regelsæt for rekreativt fiskeri.

Ministeriet vil undersøge mulighederne for økonomisk støtte til berørte erhvervsfiskere.

Dansk Amatørfiskerforening (DAFF) er på baggrund af, at forslaget er en implementering af TAC kvoteforordningen, tilfreds med bekendtgørelsens udformning. DAFF peger på en uacceptabel og udemokratisk proces vedr. ministerrådets beslutning om at stoppe for rekreativt ålefiskeri, der ikke giver medlemslandene eller interessenterne mulighed for at sætte sig ind i baggrunden for forslaget eller mulighed for at forberede sig på debatten. DAFF mener ikke, at TAC kvoteforordningen skal bruges til at indføre yderligere regulering af ålefiskeriet ud over den gældende ålforvaltningsplan. Foreningen opfordrer til, at der i stedet sættes en proces i gang for at evaluere og evt. revidere EU's ålforordning².

¹ Artikel 13, stk. 6 i Rådets Forordning (EU) 2023/194 af 30. januar 2023 om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og om fastsættelse af sådanne fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2023 og 2024.

² Rådets Forordning (EF) nr. 1100/2007 af 18. september 2007 om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål.

Dansk Fritidsfiskerforbund, Hals mener ikke, at der er grund til at frede ålen. Bemærker, at der ses en generel bedring af livet i Limfjorden mellem Hals og Rærup og de seneste 4-5 år ses en tydelig fremgang i ålebestanden, især af små ål.

Hertil bemærker Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at Danmark og flere andre medlemslande allerede har opfordret Kommissionen til en revision af EU's åleforordning, idet det ikke er sandsynligt, at foranstaltninger via en årlig TAC kvoteforordning, som er begrænset til fiskeri i saltvand, vil være effektive med hensyn til genopretning af den europæiske ålebestand. Det er vigtigt, at effektive foranstaltninger til at beskytte og genoprette den europæiske ål er paneuropæiske og at der ses på alle faktorer, som har betydning for genopretning af bestanden.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) mener overordnet, at Danmark på grund af ålebestandens kritiske status og den seneste ICES-rådgivning om et nul-fiskeri efter ål i alle den livsstadier bør lukke alt fiskeri (rekreativt og erhvervsmæssigt) efter ål i Danmark samt lukke for import af glasål til genudsætning af åleyngel og til akvakultur. Endvidere bør der arbejdes aktivt for, at ålen fredes på EU-niveau. Et forbud mod fiskeri efter ål skal under alle omstændigheder følges op af større indsatser for at sikre ålens vandringsveje i vandløb og floder samt forbedringer af dens levesteder.

DN finder, at den seks måneders lukkeperiode bør dække de væsentligste udtræksmåneder og således også bør omfatte september måned. DN finder det vigtigt, at lukkeperioden koordineres med de svenske og tyske bestemmelser om lukning.

DN opfordrer til, at kommercielle fiskere ikke må opbevare levende ål fanget før lukkeperioden i anlæg på land og anbefaler, at man af kontrolhensyn lader lukkeperioden følge af et omsætningsforbud af levende ål.

DN bifalder forbuddet mod rekreativ ålefangst i 2023, men er forundret over, at perioden ikke dækker samme periode som det kommercielle fiskeri, dvs. indtil den 31. marts 2024.

WWF Verdensnaturfonden (WWF) er positiv over for de skærpede fiskerirestriktioner, men mener, at forbuddet på seks måneder fortsat er utilfredsstillende. WWF efterspørger et fuldstændigt stop for kommercielt og rekreativt fiskeri af ål i EU sammen med klare bevaringsforanstaltninger for ålen på baggrund af ålebestandens tilstand og ICES-rådgivningen for 2023. WWF bemærker, at lukkeperioden skal placeres i perioden, hvor ålens gydevandring er størst og bør derfor omfatte perioden mellem august og november.

WWF mener, at lukningen af det rekreative fiskeri bør omfatte vintermånederne i 2024 indtil en ny bekendtgørelse foreligger i 2024. WWF efterlyser, at de skærpede fiskerirestriktioner understøttes af en intensiveret fiskerikontrol. Desuden efterspørges klare bevarelsesforanstaltninger både i havet og på land. Dødelighed på grund af hindringer på landsiden, så som vandkraftværker, er af lige så stor betydning som et fiskestop. WWF mener,

at et totalt stop for ålefiskeri også er en vigtig foranstaltning til at bekæmpe det illegale fiskeri. WWF mener, at Danmark kan og bør tage et ansvar for genopretning af den europæiske ål og presse på for et totalt stop for alt fiskeri i hele EU.

Hertil bemærker Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at ålefiskeriet i Danmark reguleres i henhold til EU's "åleforordning" (Rådets Forordning (EF) Nr. 1100/2007 af 18. september 2007 om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål) samt den godkendte danske åleforvaltningsplan fra 2009, som giver mulighed for et fortsat, begrænset fiskeri af ål. Åleforordningen giver mulighed for at regulere den europæiske ålebestand i såvel ferskvand som saltvand og for alle former for fiskeri samt i forhold til ikke-fiskerirelaterede foranstaltninger, herunder prædation, spærringer mv.

EU's lukkeperiode er en nyere restriktion for ålefiskeriet, som blev indført via kvotereglerne fra 2018, og som gælder ud over de almindelige regler for ålefiskeri i åleforordningen fra 2009. Lukkeperioden gælder dog kun for ålefiskeri i saltvand. EU-bestemmelsen giver mulighed for et fortsat begrænset ålefiskeri og giver mulighed for salg af ål i lukkeperioden, hvorimod ålen skal være landet inden lukkeperioden.

Det er de samlede tiltag på EU-niveau, der har betydning for genopretning af ålebestanden, da der er tale om én europæisk bestand. Endvidere er der andre faktorer end fiskeri, som også har stor betydning for genopretning af bestanden, f.eks. spærringer i vandløb, vandkraftturbiner, pumpestationer og naturlig prædation.

Danmark har reduceret det erhvervsmæssige ålefiskeri betragteligt, dvs. med ca. 70 pct. fra 550 tons i gennemsnit i referenceårene 2004-2006 til ca. 160 tons i 2022. Ifølge Fiskeristyrelsens landingsregister udgjorde landinger af blankål i oktober 2022 ca. 83 pct. af de samlede landinger af blankål i hele 2022.

Det kan oplyses, at Sverige har meddelt samme lukkeperiode som Danmark, dvs. fra den 1. oktober 2023 til og med den 31. marts 2024.

Det fremgår af TAC kvoteforordningen, at bestemmelserne finder fortsat tilsvarende anvendelse i 2024 indtil der foreligger en ny forordning, hvilket som hidtil forventes i slutningen af januar 2024. Hvis der måtte komme nye regler for rekreativt fiskeri efter ål, ville bekendtgørelsen skulle ændres, hvis reglerne om rekreativt fiskeri var gældende indtil den 31. marts 2024.

Ud fra en samlet vurdering har Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri foreslået den kommende lukkeperiode til at gælde fra den 1. oktober 2023 til og med den 31. marts 2024. Denne lukkeperiode fastholdes.